

عنوان: تعیین ارتباط بین شدت درد با پاسخ‌های عاطفی-رفتاری-روانی بیماران بستری در بخش‌های سوختگی مرکز آموزشی درمانی سینا، تبریز- ۱۳۸۶

نام دانشجو: اکرم جهانبان

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد - پرستاری

استاد راهنما: مژگان لطفی

استاد مشاور: جلیل با باپور- دکتر وحید زمان زاده

شماره پایان‌نامه: ۲۱۸

چکیده

مقدمه: درد سوختگی یکی از شدیدترین و مداوم‌ترین انواع درد بوده و تنوع آن در بیماران سوخته تصمیم‌گیری برای کنترل درد و تسکین آن را با مشکل مواجه می‌کند. از طرفی بر اساس مطالعات انجام یافته شدت درد به تنهایی شاخص خوب تخمین درد در بالغین سوخته نیست. لذا برای برنامه ریزی یک رژیم درمانی مناسب بایستی علاوه بر شدت درد به پاسخ‌های عاطفی- روانی و رفتاری بیماران سوخته توجه کرد. در این پژوهش ارتباط بین شدت درد و پاسخ‌های عاطفی- روانی و رفتاری بیماران سوخته بستری در بخش‌های سوختگی مرکز آموزشی درمانی سینا تبریز مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها: این پژوهش یک مطالعه توصیفی همبستگی از شدت درد و پاسخ‌های عاطفی-روانی و رفتاری بیماران بستری در بخش‌های سوختگی مرکز آموزشی درمانی سینا است. جامعه پژوهش شامل ۱۰۰ نفر از بیماران سوخته بستری در بخش‌های سوختگی مرکز آموزشی درمانی سینا بود. روش جمع آوری داده‌ها پرسشنامه بود و از آمار توصیفی و تحلیلی جهت توصیف و تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده گردید.

یافته‌ها: یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد که میانگین شدت درد بیماران در زمان پروسیجر $1/83 \pm 8/52$ و در زمان استراحت $2/09 \pm 5/63$ می‌باشد. در خصوص پاسخ‌های رفتاری در زمان پانسمان ارتباط آماری معنی‌داری بین شدت درد و دور شدن از محرک دردناک، ناله، گریه، شکستگی در آوردن، بیقراری و سکوت کردن ($P < 0/001$) و اعتراض به دیگران ($P = 0/001$) وجود داشت. در خصوص پاسخ‌های رفتاری و ارتباط آن با شدت درد در زمان استراحت، ارتباط آماری معنی‌داری بین شدت درد و خودداری از حرکت ($P = 0/04$) مشاهده شد. همچنین، در مورد پاسخ‌های عاطفی- روانی و ارتباط آن با شدت درد یافته‌ها نشان داد که ارتباط آماری معنی‌داری بین شدت درد و اضطراب ($P = 0/02$)، خستگی ($P = 0/04$)، ناتوانی ($P = 0/001$)، بی‌اشتهایی ($P = 0/003$)، بدشکلی بدنی ($P = 0/03$) و اختلال استرس حاد ($P = 0/006$) وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که بیماران سوخته در زمان پانسمان، درد زیاد و در زمان استراحت، درد متوسطی را تجربه می‌کنند، در حالی که پاسخ‌های عاطفی-روانی و رفتاری متعکس کننده این واقعیت نیست. بر اساس نتایج حاصل از این مطالعه، در تسکین درد و رنج بیماران لازم است علاوه بر شدت درد به پاسخ‌های عاطفی-روانی و رفتاری بیماران نیز توجه نمود.

کلید واژه‌ها: پاسخ‌های عاطفی- روانی و رفتاری / درد / سوختگی